

Mladi za napredek Maribora 2020

37. srečanje

PRIMERJAVA MITOLOŠKEGA OZADJA HOMERJEVE ODISEJE Z MODERNIM DELOM RICKA RIORDANA

Književnost

Raziskovalna naloga

Avtor: LANA MALEK

Mentor: DRAGO MEGLIČ

Šola: II. GIMNAZIJA MARIBOR

Število točk: 130/ 170

Maribor, 2020

Mladi za napredek Maribora 2020

37. srečanje

PRIMERJAVA MITOLOŠKEGA OZADJA HOMERJEVE ODISEJE Z MODERNIM DELOM RICKA RIORDANA

Književnost

Raziskovalna naloga

Maribor, 2020

KAZALO

VSEBINA

SLIKOVNO KAZALO	7
STVARNO KAZALO	8
1 POVZETEK	9
2 ZAHVALA	10
3 UVOD	11
3.1 Cilji	11
3.2 Hipoteze	11
3.2.1 Hipoteza 1	11
3.2.2 Hipoteza 2	11
3.3 Nova spoznanja	11
3.4 Dosedanje raziskave	11
4 TEORETIČNO OZADJE	13
4.1 Homer	13
4.1.1 Splošni podatki	13
4.1.2 Homersko vprašanje	13
4.1.3 Pomen Iliade in Odiseje	13
4.2 Odiseja – povzetek epa	14
4.3 Rick Riordan	16
4.3.1 Splošni podatki	16
4.3.2 Otroštvo in kariera	16
4.3.3 Družina	16
4.3.4 Dela	16
4.3.5 Nagrade	16
5 METODOLOGIJA DELA	17
6 PRIMERJALNA ANALIZA	18
6.1 Olimpijski bogovi	18
6.1.1 Zevs	18
6.1.2 Hera	19
6.1.3 Atena	19
6.1.4 Pozejdon	20
6.1.5 Afrodita	21

6.1.6 Apolon.....	21
6.1.7 Artemida.....	22
6.1.8 Hermes.....	23
6.1.9 Ostali olimpijski bogovi	24
6.2 Neolimpijski bogovi in ostala mitološka bitja	25
6.2.1 Had.....	25
6.2.2 Kirka.....	26
6.2.3 Kalipso	26
6.2.4 Kiklopi	27
7 REZULTATI IN RAZPRAVA.....	28
7.1 Hipoteza 1 – mitološko ozadje Odiseje je bolj podobno zgodovinskim zapisom o grški mitologiji	28
7.2 Hipoteza 2 – deli imata veliko skupnih točk na področju mitologije.....	28
IZBOLJŠAVE.....	29
ZAKLJUČEK	30
DRUŽBENA ODGOVORNOST.....	31
VIRI.....	32

SLIKOVNO KAZALO

<i>Slika 1: Kip Odiseja</i>	14
<i>Slika 2: Sirene</i>	15
<i>Slika 3: Odisej</i>	15
<i>Slika 4: Rick Riordan</i>	16
<i>Slika 5: Percy Jackson in Olimpijci: Poslednji Olimpijjec</i>	16
<i>Slika 6: Zevs</i>	18
<i>Slika 7: Atena in Nike</i>	19
<i>Slika 8: Pozejdon</i>	20
<i>Slika 9: Afrodita</i>	21
<i>Slika 10: Apolon</i>	22
<i>Slika 11: Artemida</i>	22
<i>Slika 12: Hermes</i>	23
<i>Slika 13: Had</i>	25
<i>Slika 14: Kirka</i>	26
<i>Slika 15: Kalipso</i>	26
<i>Slika 16: Kiklop</i>	27

STVARNO KAZALO

A

AFRODITA, 18
AIAIO, 23
ATENA, 16

D

DELFI, 15
DRAKON, 18

E

ERIDA, 18

G

GLASNIK BOGOV, 20

H

HERA, 16
HIPOTEZA, 8
HOMERSKA PRIMERA, 10

K

KERBER, 22
KOMPILACIJSKA TEORIJA, 10

N

NEOANALITIČNA TEORIJA, 10
NIKE, 16

O

OGIGIJA, 23

P

PANDORIN VRČ, 21
POLBOGOVI, 16
POLIFEM, 17
POLITEIZEM, 15
PREROKOVANJE, 19

S

SPEV, 10
STALNI OKRASNI PRIDEVEK, 10

T

TEORIJA PRVOTNEGA JEDRA, 10
TIFON, 17
TRIZOB, 17

Z

ZEVSOVA STRELA, 22

1 POVZETEK

Že od začetka človeštva se je z njegovim razvojem sproti razvijala tudi religija. Ljudje so si z njo razlagali vse pojave, za katere niso vedeli, od kod so in kako so nastali. Na takšni podlagi je nastalo tudi verovanje v bogove Olimpa.

Zgodovinski viri pravijo, da so prebivalci antične Grčije mislili, da je gora Olimp sveta gora, saj so se na njej in v njeni bližini dogajali nenavadni pojavi, kot je grmenje, bliskanje, sneg in še mnogo več. Ker niso našli razloga za to dogajanje, so goro Olimp imenovali za dom bogov.

Znano je tudi, da so se podobe bogov sčasoma spreminjale ter da niso bile identične v vseh mestnih državah (polisih). Umetniki z likovnega področja in književnosti pa so jih na različne načine upodabljali.

Z raziskovalno nalogo smo želeli bolje spoznati vpliv mitologije na delo iz antike ter to primerjati z mitološkim ozadjem modernega dela. Naše glavno vprašanje pa se je glasilo: »Katero delo se bo bolje približalo zgodovinskim zapisom o grški mitologiji?«

2 ZAHVALA

Zahvaljujem se mojemu mentorju, ki me je s svojimi nasveti usmerjal, mi pomagal in tudi lektoriral končno obliko moje raziskovalne naloge.

Najlepša hvala tudi mojemu razredniku, ki mi je kakršno koli zgodovinsko vprašanje razložil pri uri ali izven nje.

3 UVOD

3.1 Cilji

Grška mitologija nas zelo zanima, zato smo se odločili primerjati dve epski deli, ki sta povezani s to temo. Naš glavni cilj je čim bolj primerjati njuno mitološko ozadje in ga primerjati z zgodovinskimi zapisi o verovanju v antični Grčiji.

3.2 Hipoteze

3.2.1 Hipoteza 1

Predvidevamo, da bo mitološko ozadje Homerjeve *Odiseje* bolj podobno zgodovini grške mitologije kot mitološko ozadje v romanu *Percy Jackson*, saj je ep nastal v času antične Grčije, Jacksonovo delo pa sodi v kontekst sodobne književnosti. Snovno izhodišče antičnega epa pa je na sploh večinoma mitološko, v razvoju pa je ep pozneje nadomestil roman, ki snov redkeje jemlje iz mitologije.

3.2.2 Hipoteza 2

Pričakujemo pa tudi, da bodo, ne glede na časovno razliko, v obeh delih prisotna podobna mitološka bitja, prav tako pa da bodo bogovi imeli podobne značilnosti (morala, vloga, položaj, vpliv in podoba).

3.3 Nova spoznanja

Menimo, da nam bo raziskovalna naloga pripomogla k boljšemu razumevanju grške zgodovine in k boljši splošni razgledanosti.

Predvidevamo, da nam bodo nova spoznanja koristila pri pouku slovenščine in zgodovine ter pri boljšem razumevanju prebranega.

3.4 Dosedanje raziskave

Opazili smo, da so se dosedanje raziskave praviloma osredotočale predvsem na Homerjevo drugo delo, ep *Iliada*. Snov tega epa je mit o trojanski vojni, a zaradi precejšnjega osredotočanja na ta del mitologije lastnosti bogov in ostalih mitoloških bitij padejo v ozadje. Čeprav je Homer

snov za *Odisejo* prav tako jemal iz mita o trojanski vojni, je povezava s to snovjo manj izrazita oz. posredna, saj *Odiseja* pomeni vsebinsko nadaljevanje epa *Iliada*. Prav zato se mi *Odiseja* zdi primernejša za primerjavo mitološkega ozadja z deli sodobne književnosti.

4 TEORETIČNO OZADJE

4.1 Homer

4.1.1 Splošni podatki

Homer je začetnik grške književnosti in eden izmed predstavnikov arhaičnega obdobja grške antike, ki je trajalo od 9. ali 8. do 5. stoletja pred našim štetjem. V arhaičnem obdobju je prav z njegovima epoma *Iliado* in *Odisejo* epsko pesništvo grške antike doseglo vrhunec.

Homer je predvidoma živel med 9. in 8. stoletjem pred našim štetjem. O njegovem življenju ni veliko znano, nekateri so celo prepričani, da je bil samo izmišljena oseba (berilo Umetnost besede, str. 114–131).

4.1.2 Homersko vprašanje

Dandanes se še zmeraj poraja homersko vprašanje; govori o dilemi, ali je Homer zares avtor obeh epov. Na podlagi tega se je razvilo veliko teorij, navajamo najbolj znane:

- teorija prvotnega jedra – trdi, da je Homer ustvaril jedro obeh pesnitev, kasneje pa so ju dopolnjevali poklicni pevci, tako imenovani aoidi in rapsodi;
- kompilacijska teorija – govori o tem, da sta epa nastala z združitvijo več krajših epov;
- neoanalitična teorija – trdi, da je ep sicer napisal en pesnik, da pa so drugi pesniki pozneje marsikaj dopolnili in spremenili.

Prevladuje mnenje, da je Homer zares avtor vsaj *Iliade*, če ne tudi *Odiseje*, zagovorniki te teorije pa se sklicujejo na naslednje dokaze:

- oba epa sta iz 24 spevov (kolikor je črk v grški abecedi);
- v obeh epih se pojavijo enaki stalni okrasni pridevki (*Iliada* – brzonogi Ahiles, tresošlemi Hektor; *Odiseja* – svetlooka Atena);
- za oba epa je značilna homerska primera, za katero je značilna obširna podoba za neko dogajanje, povezana z dogajanjem v naravi – opisnost, gostobesednost, vzvišenost (berilo Umetnost besede, str. 114–131).

4.1.3 Pomen Iliade in Odiseje

Iliada in *Odiseja* sta najpomembnejša svetovna epa in najstarejši ohranjeni besedni umetnini grške književnosti. Prikazujeta čas prevlade stare rodovne ureditve – plemena so se na vojaških pohodih združevala (berilo Umetnost besede, str. 114–131).

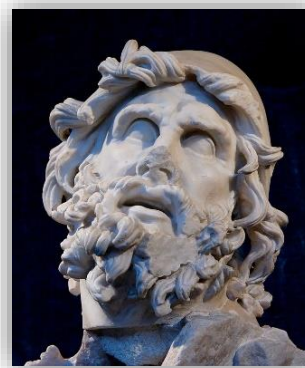
4.2 Odiseja – povzetek epa

Homerjeve pesnitve temeljijo na jasnem in sklenjenem naziranju sveta. O njem pričajo s skoraj vsakim verzom, saj vse pomenljivo, o čemer pojejo, postavljajo v odnos do njega in šele iz tega odnosa to, kar je pomenljivo, dobi svoj značaj. Takšno naziranje sveta imenujemo religiozno (Bogovi Grčije, str. 21).

Ep *Odiseja* se začne dolgo po padcu Troje, o katerem govori *Iliada*. Vsi junaki so že doma, razen Odiseja, ki ga prelepa nimfa Kalipso, hči titana Atlasa, že več let zadržuje na svojem otoku. Doma na Itaki pa so že skoraj vsi prepričani, da je Odisej umrl, zato je njegova hiša polna snubcev, ki želijo njegovo ženo prepričati, naj se vnovič poroči. Njihovo hišo prav tako obišče boginja Atena, ki Odisejevemu sinu Telemahu svetuje, naj odide poizvedovat za očetom.

Medtem pa Kalipso Odiseja spusti s svojega otoka. Čeprav mu pot otežuje bog morja Pozejdon, mu uspe priti na otok Faiakov, kjer ga toplo sprejmejo. Začne jim pripovedovati o svojem popotovanju po svetu.

Opiše jim svoje srečanje s Kikonci, Lotofagi in tudi Kiklopi. Pove jim, da so se on in njegovi možje odpravili v votlino enega izmed njih. Ne da bi vedeli, so zatavali v votlino najbolj groznega kiklopa izmed njih, ljudožerca Polifema. Slednji je bil sin boga Pozejdona, zato ga po pobegu Odiseja prosi, da se zanj maščuje, ker ga je Odisej oslepil.

Slika 1: Kip Odiseja

Naslednji otok, na katerem so se Odisej in njegovi možje ustavili, je bil otok boga vetrov Aiolosa. Ta je vse slabe vetrove zaprl v meh, a so slednjega odprli mornarji in tako so sprožili velik orkan.

Nato so vetrovi ladje odnesli v deželo Lastrigoncev, ki so prav tako ljudožerci in so v Odisejeve ladje metali orjaške skale, zato jim je ostala samo še ena in z njo so odpluli.

Prispeli so na otok Aiaio, znan tudi kot otok čarovnice Kirke. Homer jo opiše kot močno in lepolaso. Njena moč se vidi, ko začara četo mož, ki jo je vodil Eurilohos. Edini, ki pobegne, je prav Eurilohos, in ta Odiseju sporoči, kaj se je zgodilo. Odiseju nato na pomoč priskoči Hermes, ki mu podari učinkovito sredstvo proti nimfinim čarom. Kirko nato prisili, da odčara njegove tovariše in tako vse može pogosti z obilno pojedino. Nato Odisej prosi Kirko, da ga pošlje dalje, a mu ona postavi pogoj, da mora v podzemlje in o svoji prihodnosti vprašati dušo vidca Teiresia.

V kraljestvu podzemlja nato Odisej žrtvuje dve ovci, tako kot mu je naročila Kirka. Kri pusti piti samo duši Teiresia. Ta mu pove, kako naj potolaži boga Pozejdona, prav tako pa mu napove bližnjo in daljno prihodnost. Odisej odpluje nazaj proti Kirkinemu otoku.

Ko ponovno prispejo na Aiaio, jih čarovnica pogosti ter opozori Odiseja na nevarnosti, ki nanje prežijo na poti domov. Ena izmed teh nevarnosti so sirene; posebej poimenuje dve izmed njih, Skilo in Karibdo. Nato Odisej odpluje s Kirkinega otoka, nimfa pa gre domov.

Zaradi strahu pred sirenami Odisej svojim tovarišem z voskom zalepi ušesa, sebe pa priveže na jambor. Tako plujejo po morju in prispejo v bližino dveh skal. Med njima ni možno peljati, zato

je Odisej prisiljen peljati mimo Skile in Karibde. Karibde se izogne, a Skila vpričo njega z ladje potegne šest mož in jih požre.

Nato prispejo na otok Trinakio, ki je znan po sveti Helijevi živini. Ker je bil tisti, ki je pobijal Helijevo živino, pri bogovih slabo zapisan, so morali člani posadke Odiseju priseči, da se živine ne bodo dotaknili. A so, ne glede na prisego, zaradi lakote v Odisejevi odsotnosti zaklali nekaj živine in jo pojedli. Tako so jedli vsi razen Odiseja. Helios je nato od Zeusa zahteval, da jih kaznuje, in slednji je poslal v smer njihove ladje grozen vihar. Iz viharja je udarila Zevsova strela in zadela ladjo ter jo potonila. Umrli so vsi na palubi, razen Odiseja. Slednji se je rešil in tako priplaval na Ogigio, otok nimfe Kalipso.

Slika 2: Sirene

Faiaki so nad Odisejevo zgodbo zelo navdušeni in očarani. Nato se Odisej od njih poslovil in stopil na ladjo, ki ga, medtem ko spi, ponese na rodno Itako. Tam ga pričaka boginja Atena, preobrazena v mladega moža. Odisej ji začne napletati izmišljeno zgodbo, kako je prispel domov, dokler mu Atena ne pove, kdo v resnici je. To ustavi njegovo izmišljeno zgodbo in Atena ga prepriča, da je res doma na Itaki in nikjer drugod.

Slika 3: Odisej

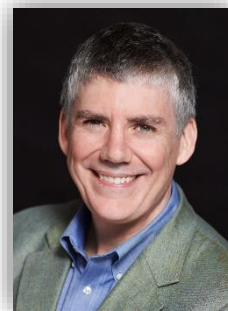
V zaključku epa Telemahos končno spozna svojega očeta in slednji pride domov ter pobije snubce, ki so še zmeraj v njegovi hiši. Nato se končno ponovno sreča s svojo ženo, ki ne verjame, da je prišlek njen mož, dokler ne vidi, da pozna skrivnost njune spalnice, šele nato se končno prepriča in razveseli.

Konec epa pa zaznamujeta drugi spev mrtvih ter spravna pogodba.

4.3 Rick Riordan

4.3.1 Splošni podatki

Rick Riordan (oziroma Richard Russell Riordan Jr.) je ameriški avtor. Rodil se je 5. junija 1964 v ameriški zvezni državi Teksas. Piše predvsem romane s fantastičnimi, z detektivskimi in mitološkimi motivi.

Slika 4: Rick Riordan

4.3.2 Otroštvo in kariera

Avtor Percyja Jacksona se je rodil in odraščal v kraju San Antonio, kjer je hodil v osnovno in srednjo šolo, kasneje pa tudi na univerzo. Ker si je želel postati kitarist, je najprej hodil v glasbeni program, kasneje pa se prepisal in začel študirati angleščino ter zgodovino. Po končanem študiju je nekaj časa tudi poučeval na osnovni šoli v San Franciscu.

4.3.3 Družina

Od leta 1985 je poročen z Becky Riordan in ima 2 sinova, Haleya in Patricka. Za serijo knjig Percy Jacksona je bil navdih avtorjev sin Haley.

4.3.4 Dela

Njegova najbolj znana dela so:

- Percy Jackson in Olimpijci (pentalogija),
- Labirint kosti,
- Heroji in Olimpijci (pentalogija),
- Magnus Chase in bogovi Asgarda (trilogija) ...

Slika 5: Percy Jackson in Olimpijci: Poslednji Olimpijec

4.3.5 Nagrade

Za svoja dela je dobil veliko nagrad:

- nagrado Marka Twaina za prvi dve deli Percyja Jacksona (Tat strele – 2008; Morje pošasti – 2009),
- nagrado Rebecca Caudill za prvi del Percyja Jacksona (Tat strele – 2009),
- nagrado Children's Choice Book za avtorja leta (2011),
- nagrado Milner za celotno zbirko Percyja Jackson (2011) ...

5 METODOLOGIJA DELA

Preden smo začeli delati raziskovalno nalogo, smo se odločili, da si delo razdelimo na sledeče korake:

1. Med branjem Odiseje in Percy Jacksona smo si izpisovali lastnosti bogov ter označevali odlomke, v katerih so te najbolj vidne.
2. Zbrali smo čim več podatkov o olimpijskih bogovih ter drugih mitoloških bitjih, pri čemer smo si pomagali tudi z literaturo ter spletom.
3. Podatke smo sproti zapisovala in jih med seboj primerjali.

Naš zadnji korak pa je bil, da smo svojo raziskovalno nalogo nato tudi zapisali v želeni obliki.

6 PRIMERJALNA ANALIZA

6.1 Olimpijski bogovi

Prebivalci stare Grčije so bili politeisti (verjeli so v več bogov), njihovo končno podobo pa so v veliki meri na podlagi mitov izoblikovali pesniki, kot je bil Homer. Častili so svoje bogove z obredi in darovanji, prav tako pa so častili tudi heroje, kot je bil Odisej, ki so pa bili v nasprotju z bogovi umrljivi. Obstajala so tudi svetišča, kot so bili Delfi (dom prerokinje Pitje). Skrb za bogove je bila v svetiščih zaupana svečenikom in svečenicam, v polis pa tudi nekaterim državnim uradnikom (učbenik Zgodovina 1, str. 306).

Dandanes pa mnogi avtorji in scenaristi fantastičnih pripovedi in romanov črpajo snov prav iz mitologije antične Grčije. Eden izmed takšnih avtorjev je Rick Riordan, čigar dela so po večini nastala na podlagi religije in mitov. Eno izmed takšnih del je prav pentalogija *Percy Jackson in Olimpijci*.

6.1.1 Zevs

V zgodovini je Zevs znan kot najvišji bog, vladar bogov kot tudi ljudi. Bil je sin titana časa, Kronosa, ki je pojedel svoje otroke, razen Zevs (namesto njega je po pomoti pojedel kamen), pozneje pa ga je Zevs premagal. Vpletal naj bi se v življenja ljudi, odločal o zmagovalcih bitki in tudi kraljem podeljeval oblast. Njegova simbola sta bila orel in strela, zato so ljudje verjeli, da se je njegova volja odražala v vremenu in ptičjem letu. Kot večina bogov se je včasih podal tudi na Zemljo in se lahko spremenil v katero koli rastlino ali žival (spletna stran Stari bogovi in mitologija).

Njegov vpliv na obe deli je ogromen, saj kot vrhovni bog lahko odloča o usodah junakov ter ostalim bogovom postavlja zakone in prepovedi. V epu *Odiseja* se njegova moč vidi, ko s svojo strelo udari v Odisejevo ladjo in ta zaradi njega potone. Tako je vzrok smrti vseh članov posadke, edini, ki potop ladje preživi, pa je Odisej. V pentalogiji *Percy Jackson* pa, menimo, je njegova vloga še večja, saj je vsem olimpijskim bogovom prepovedal obiskovanje njihovih otrok. Prav tako pa je zaradi njegovega varanja svoje žene z normalnim dekletom ena izmed glavnih junakinj fantastičnega romana polboginja Thalia, Zevsova hči.

Slika 6: Zevs

6.1.2 Hera

V zgodovinskih virih je zapisano, da je bila Hera Zevsova žena ter kraljica bogov. Bila je boginja neba in zaščitnica žena in zakona. Po naravi je bila precej ljubosumna zaradi Zevsovega oziranja za ostalimi boginjami in dekleti. Njen simbol je bil pav (spletna stran Stari bogovi in mitologija).

Njena vloga v junaškem epu *Odiseja* ni tako pomembna kot v *Percyju Jacksonu*, saj so v ospredju polbogovi. Polbogove pa kraljica bogov sovraži, saj so nastali kot posledica afere med bogovi in ljudmi.

6.1.3 Atena

O boginji modrosti menijo, da so jo častili že v predzgodovinskem obdobju. Upodobljeno jo lahko zasledimo na mikenskih ponazoritvah. Plošča iz štuka, najdena v Mikenah, naj bi predstavljala mikensko Ateno ter njeni dve častilki. Posebnost te upodobitve je, da boginjo skoraj v celoti zakriva njen ščit. Atena je prav tako znana kot boginja vojaške strategije, ki jo zmeraj spremlja Nike, boginja zmage. Znana je bila po modrem vojskovanju ter tem, da je zmeraj zmagala, prav zaradi svoje spremljevalke (slika 5) (Bogovi Grčije, str. 54–55).

Vpliv boginje modrosti je opazen tako v delu grške antike kot tudi v modernem delu Ricka Riordana. V *Odiseji* je prav Atena tista, ki Telemahu svetuje, naj poizve, kaj se je zgodilo z njegovim očetom, prav tako pa je tudi tista, ki sprejme Odiseja, ko po desetih letih končno prispe na domačo Itako. Homer je prav tako pogosto uporabil stalni okrasni pridevek svetlooka Atena. V fantastičnem romanu *Percy Jackson* pa ima veliko vlogo, saj junakom v zgodbi deli nasvete in omogoči ali onemogoči določene stvari. Prav tako je mati polboginje Annabeth, ki je ena izmed glavnih literarnih likov ter polboga Dedala, ki je ustvaril čarobni labirint pod površjem Zemlje. Glavnega junaka zgodbe Percyja pa nima pri srcu, ker je sin Pozejdona, boga morja, ki ga sovraži, saj se je boril proti njej za polis Atene. Zmagala je sicer ona, a to ji ni preprečilo, da vzgoji sovražna čustva proti svojemu sovražniku. Posledice njune bitke so vidne še danes, saj so bile Atene poimenovane prav po njej.

Slika 7: Atena in Nike

6.1.4 Pozejdon

Grški bog morja je bil Pozejdon. Živel je v svoji palači pod morjem in se velikokrat prepiral z drugimi bogovi, predvsem z Zevsom, kar pa se je velikokrat obrnilo v njegov prid. Bil je eden izmed najbolj čaščenih bogov, saj ni bil samo bog morja, temveč tudi potresnih dejanj. Njemu v čast je bilo zgrajenih veliko mest in svetišč ter templjev. Njegovi simboli so bili trizob, konj in delfin. Prav tako kot večina bogov je imel afere z dekleti in nimfami (spletna stran Stari bogovi in mitologija).

Podoba boga morja je v različnih literarnih delih tudi upodobljena na več načinov. V *Odiseji* je Pozejdon predstavljen kot temnolas (*Odiseja*, 9. spev, 528. verz: »Čuj, temnolasi me bog, potresnik zemlje...»). Podobne podobe je tudi v fantastičnem modernem delu, kjer ga njegov sin opiše kot temnolasega, zagorelega, z zelenimi očmi ter črno bradico. Ker se je Pozejdon zmožen spremeniti v človeka, Percyja zmeraj obišče v človeški obliki in njegova značilnost so 'bermuda' kratke hlače ter havajske srajce. V zadnjem delu pentalogije pa Percy skoraj ne prepozna svojega očeta, saj v napadu na njegovo palačo izgubi svojo mladost in odraža stanje njegove vojske. Ker so bitko izgubljali, je izgledal starejši za vsaj štirideset let, sivolas, šibek, s smejalnimi gubicami po obrazu (*Percy Jackson in Olimpijci, Poslednji Olimpijec*, 2. poglavje, str. 33: Poleg njega je stal starec z valujočo belo brado in s sivimi lasmi. Zdelo se je, da ga bojni oklep tišči k tlom. Imel je zelene oči in gubice od smeha okoli oči, a zdaj se ni smejal. Proučeval je zemljevid in se naslanjal na veliko kovinsko palico.)).

Vpliv Pozejdona na razplet Homerjevega epa je močno razviden tudi v delu Ricka Riordana. V *Odiseji* je Pozejdon tisti, ki otežuje vrnitev Odiseja na domačo Itako, ker je oslepil njegovega sina, kiklopa Polifema (*Odiseja*, 9. spev, 528. verz: ..., Poseidaon, / ako sem res tvoj sin in s ponosom se kličeš moj oče, / daj, da ne pride domov Odisej, trdnjav razdiravec, / sin heroja Laerta, doma na Itaki otoku! / Ako pa le mu je dano, da vrni naposled se k svojcem, / vidi visoki svoj dom in ljubo deželo očetno, / pride kasno naj in beden, ko vse bo izgubil drugove, / potnik na tuji jadralki, doma pa najde hudino!«)

Ne samo da vpliva na *Odisejo*, temveč je močno vplival tudi na drugi Homerjev ep, *Iliado*, saj so Trojanci sprejeli trojanskega konja, ker so verjeli, da gre za daritev boga morja.

V *Percyju Jacksonu* pa se Pozejdonova vloga ne vidi tako očitno do samega konca. Poprej je samo Percyjev oče, ki mu ni dovoljeno, da ga obiskuje, v zadnji bitki proti Kronosu pa zmagajo prav zaradi odločitve boga morja, da prepusti svojo dom v morju pogubi in se pridruži bitki na kopnem ter tako pomaga premagati starodavno pošast, Tifona (*Percy Jackson in Olimpijci, Poslednji Olimpijec*, 19. poglavje, str. 324: Kot po čudežu je iz dimnega prizora zazvenel rog iz školjke. Klic oceana. Pozejdonov klic. Vseokrog Tifona je reka Hudson izbruhnila, vrela je s petnajstmetrskimi valovi. Iz vode se je pognala nova kočija – to so vlekli ogromni hipokampi, ki so v zraku plavali prav tako lahkotno kot v vodi. Moj oče, okoli katerega je žarela modra avra moči, je odločno jezdil okrog velikanovih nog. Pozejdon ni bil več starec. Spet je bil podoben samemu sebi – zagorel in močan s črno brado.)).

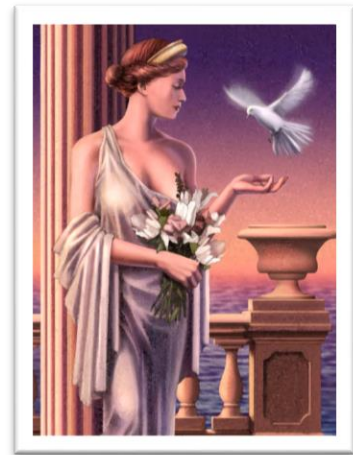

Slika 8: Pozejdon

6.1.5 Afrodita

Afrodita, grška boginja ljubezni, je v Grčijo prišla z Orienta. Že v babilonski, feničanski in na sploh v azijski mitologiji je bila simbol plodnosti in ljubezni. V predhomerskem obdobju pa je postala popolnoma grška. Njena temeljna narava je vseskozi in v celoti grška, ne glede na to, kakšen vpliv je nanjo imel Orient in kakšnega Grčija. Takšno, kakršno si jo dandanes predstavljamo, nam jo je naslikal duh predhomerskega obdobja. Prav ta ideja nam za vselej izključi nekatere predstave o njej, čeprav jo tako v nekaterih homerskih kot tudi v orfiških himnah častijo kot nebeško kraljico (Bogovi Grčije, str. 118).

Vpliva Afrodite ni možno zaznati toliko v *Odiseji*, kolikor ga je možno zaznati v *Iliadi*. Ena izmed najbolj znanih zgodb o Afroditi je zgodba o zlatem jabolku. Boginja prepira Erida je bila užaljena, ker ni bila povabljena na poroko Peleja in Tetide. Zato je med povabljenec vrgla zlato jabolko z napisom 'najlepša'. Zanj so se sprle Atena, Hera in Afrodita. Razsodnik v sporu je bil trojanski princ Paris. Jabolko je prisodil Afroditi. Pod njenim varstvom je ugrabil Heleno, ženo špartanskega kralja Menelaja, kar je bil povod za začetek trojanske vojne, ki je trajala deset let, o kateri govori ep *Iliada*.

Slika 9: Afrodita

V romanu *Percy Jackson* pa je vloga Afrodite manjša kot vloga nekaterih drugih boginj. Pomembnejša kot ona sta njen mož Hefajst in njena hčerka Silena, ki je bila vohunka za titana Kronosa in tako močno vplivala na zaplete zgodbe. V zadnjem delu pentalogije pa na smrtni postelji svojim prijateljem prizna, kar je storila, a ji odpustijo, preden zapusti ta svet in odide v onostranstvo (*Percy Jackson in Olimpijci, Poslednji Olimpijec*, 17. poglavje, str. 290: »Ti neumna Afroditina punca,« je zaihtela Clarisse. »Napadla si drakona? Zakaj?« »Vse je moja krivda,« je rekla Silena, ki ji je po licu spolzela solza. »Drakon, Charliejeva smrt... ogroženost tabora – « »Nehaj!« je rekla Clarisse. »To ni res.« Silena je razprla pest, na dlani ji je ležala srebrna zapestnica z obeskom kose, Kronosovim znakom. Srce mi je stisnila mrzla pest. »Ti si bila vohun.«).

6.1.6 Apolon

Že iz časa Homerja Apolon velja za enega najpomembnejši grških bogov. Njegova razodevanja so veličastna tako kot tudi njegova srečanja z mogočnim in objestnim. Slednja so postala simbol, kako majhna so zemeljska bitja v primerjavi z božanstvi.

Veličino homerskega Apolona plemeniti vzvišenost duha, kar je razlog, da so umetniki pohomerskega časa tekmovali, kako njegovo podobo predstaviti kot najbolj vzvišeno, najmogočnejšo in najsvetlejšo. Za ljudi, ki so ga kadar koli videli v Zevsovem templju v Olimpiji, je nepozaben (sredi najbolj divjega spopada njegova iztegnjena roka izpove mir).

Je bog sonca, prerokovanja (napovedovanja prihodnosti in usode ter prekletstev) in pesništva, posledično slavljen in občudovan v mnogih lirskih delih. Pesmi slavijo njegovo veličastno držo, mogočen pogled in njegov nastop, ki naj bi razsvetljeval in osvobajal. Prav tako slavijo njegove zlate valovite lase in moč mladega moškega. Likovna umetnost pa ga skoraj zmeraj prikaže kot golobradega in nikoli sedečega, temveč stoječega ali korakajočega (Bogovi Grčije, str. 78, 79).

Slika 10: Apolon

Pojavi se v zadnjem delu moderne pentalogije, kjer priskoči na pomoč lovkam svoje sestre ter glavnim junakom in jih zapelje na zeleni cilj v svojem zlatem športnem avtomobilu. Prav v tem poglavju knjige se vidi modernost Riordanovega dela, a še zmeraj povezava z grško mitologijo, saj so prebivalci antične Grčije verjeli, da je vzhajanje Sonca v resnici bog Apolon s svojo zlato kočijo, ko nadzoruje Zemljo (Riordan je mladim bralcem boga želel približat tako, da je kočijo spremenil v kabriolet).

6.1.7 Artemida

Znana tudi kot Apolonova sestra dvojčica, je ta boginja zelo podobna svojemu bratu. Mnogo zgodovinarjev meni, da je njena podoba v resnici Apolonova, le preobrazena v žensko.

Je boginja lova in znana tudi kot zaščitnica meseca, gozdov in divjih živali. Njena puščica naj ne bi nikoli zgrešila.

Slika 11: Artemida

(Bogovi Grčije, str. 79, 80)

Njena vloga v Riordanovem romanu je ogromna, saj je vodja skupine, imenovane Artemidine lovke. Tej skupini so se lahko pridružila dekleta, stara od deset pa do nekje štirinajst let. Pogoj, da so se pridružile, je bila večna zvestost in nedolžnost. Morale so se odpovedati kakršnim koli odnosom z moškim spolom in v zameno od Artemide dobile pomemben dar, dar nesmrtnosti. Pomeni, da se nikoli niso več starale, edini način smrti, ki jih je lahko doletel, je bil umor oziroma smrt v vojni.

Artemidinim lovkam sta se v tretjem delu pentalogije pridružili dve polboginji, in sicer Hadova hči Bianca ter Zevsova hči Talia. Od njiju konec vojne med bogovi in titani preživi samo ena, in sicer Talia, njene lovke pa so bile ključne za zmago Olimpijcev (*Percy Jackson in Olimpijci, Poslednji Olimpijec*, 10. poglavje, str. 168: Skupina tridesetih najstniških deklet je prečkala Peto avenijo. Oblečene so imele bele srajce, srebrne kamuflažne hlače in bojne škornje. Vse so

imele opasane meče, toke na hrbtih in loke v pripravljenosti. Okoli nog se jim je motal trop belih volkov in številnim dekletom so na rokah čepeli lovski sokoli.).

6.1.8 Hermes

Hermes je eden izmed grških bogov, ki v primerjavi z ostalimi olimpijskimi bogovi zbuja nek občutek neimenitnosti. Njegova moč je namreč okretnost, njegova dela pa toliko ne govorijo o njegovi sili ali modrosti, temveč o njegovi urnosti in umetnosti prikrivanja resnice. Zato ga imenujejo tudi 'premeteni', 'sleparski' ter 'v marsičem okretni'. Je zavetnik razbojnikov in tatov ter vseh, ki si prekrito in nezakonito skušajo pridobiti korist. Ta njegova spretnost pa ga je tudi naredila za vzor zavetnika služabnikov – v grški komediji prav zaradi Hermesovega vpliva pogosto nastopi lik pretkanega sužnja (Bogovi Grčije, str. 134, 135).

Simbol glasnika bogov je tandem, na katerem ima dve kači ter krilati čevlji, ki mu omogočajo letenje in tako hitro prenašanje informacij med bogovi. Sveto žezlo avtor *Percyja Jacksona* bralcu približa tako, da naredi kači na njem živi, oziroma zmožni govora ter s precej dobrim smislom za humor. Menimo, da zaradi te komičnosti, ki jo vpleta v zgodbo, bralec želi z branjem nadaljevati, hkrati pa se na zabaven način nauči kaj novega.

Hermes kot božji del pa še ne deluje na Homerjevo prvo delo, ep *Iliada*, temveč šele na *Odisejo*. Tudi v *Odiseji* njegova vloga ne ustreza popolnoma njegovemu dejanskemu bistvu, saj je Hermes zaščitnik tatov, na potek zgodbe pa vpliva, samo ko Odiseju pomaga prisiliti čarovnico Kirko, da odčara njegove tovariše (*Odiseja*, 10. spev, 286 verz: »Na ga, koren lečen! Z njim pojdi v Kirquine dvore, / glavo obvaroval bo, verjemi, nesreče ti hude!«)

V modernem delu Ricka Riordana pa se glavna vloga boga razbojnikov pokaže, ko se izve, da je Luke (eden izmed polbogov, ki so padli pod vpliv titana časa) njegov sin. Tako se Luke preda Percyju in njegovi vojski ter zabode do smrti, ko se mu njegov oče opraviči, ker ga nikoli ni bilo doma in mu pove, da ga ima še zmeraj rad. Drug razlog za njegov samomor pa je Annabeth (Atenina hči), o kateri misli, da jo je razočaral, ko je njo in Talio zapustil.

Slika 12: Hermes

6.1.9 Ostali olimpijski bogovi

V ozadje obeh del spadajo ostali olimpijski bogovi, ki so tudi v zgodovini malo bolj zapostavljeni, a jih bomo vseeno na kratko predstavili:

Ares

Bog, ki ga Grki niso preveč častili, saj je bil nasilen in divji. Tudi med bogovi ni bil preveč priljubljen. Bil je znan kot bog kletve in krvi. Znan je tudi po svojem razmerju z Afrodito, ki mu je rodila tri otroke (Bogovi Grčije, str. 118).

Hestija

Bila je boginja domačega ognjišča, njej simbol pa je bil ogenj. Postala je tudi zaščitnica mirnega življenja, in čeprav se v zadnjem delu Percy Jacksona pojavi, njena vloga ni nič več kot ta, da je edina izmed bogov, ki je med vojno ostala na Olimpu (spletna stran Stari bogovi in mitologija).

Kot ena izmed manjših boginj nima velike vloge do trenutka, ko ji v petem delu serije fantazijskih romanov Percy zaupa nekaj zelo pomembnega, in sicer ji podari Pandorin vrč, z namenom da ga čuva, saj mu bo tako pomagala pri skušnjavi, da bi ga odprl.

Demetra

Bila je boginja rodovitnosti in poljedelstva, njej v čast so Grki imeli posebne obrede – elevzinske misterije, ki so častili zgodbo o ugrabitvi njene hčerke, Perzefone (v podzemlje jo je odpeljal bog podzemlja Had) (spletna stran Stari bogovi in mitologija).

Vojni med titani in polbogovi ter bogovi se v pentalogiji Percy Jackson in Olimpijci pridruži na samem koncu, istočasno s svojo hčerjo in njenim možem.

Hefajst

Hefajst je bil čaščen kot grški bog ognja in kovaštva. Živel naj bi pod vulkanom in koval orodje in orožje za bogove in junake. Skoval naj bi tudi Pozejdonov trizob (spletna stran Stari bogovi in mitologija).

V romanih se pojavi večkrat, tudi v času ko je Percy na otoku Ogigija (*Percy Jackson in Olimpijci, Bitka v labirintu*, 12. poglavje, str. 222: Hefajst je vstal. »Na svidenje, poba. Dobro si storil, da si uničil telekine. Zato se te bom vedno spominjal.« To slovo je zvenelo zelo dokončno. Nato je izbruhnil v steber plamenov, ogenj se je premaknil nad vodo in se odpravil proti zunanjemu svetu.). Isto nalogo, da junaku na Ogigiji sporoči, da njegova usoda ni postati Kalipsin mož, pa ima v *Odiseji* Hermes, glasnik bogov.

6.2 Neolimpijski bogovi in ostala mitološka bitja

6.2.1 Had

Had je bil grški bog podzemlja in prav zaradi te svoje vloge ni bil med najbolj čaščenimi bogovi. Bil je Zevsov in Pozejdonov brat, a vseeno ni bil eden izmed dvanajstih olimpijskih bogov. Z Olimpa ga je vrgel lastni brat Zevs, v podzemlje pa je s seboj odpeljal tudi hči boginje Demetre, Perzefono. Z njo se je tudi poročil in bila je znana kot kraljica podzemlja; čeprav jo je Had ugrabil, pa se je vanj tudi zaljubila. O njem v literaturi ni znano veliko, saj je bil redko upodobljen. Znano pa je, da je bil njegov zvesti spremljevalec troglavi pes Kerber, najgrozljivejša pošast podzemlja.

Slika 13: Had

S Hadom, oziroma njegovim kraljestvom, se srečata glavna lika obeh del, in sicer se Odisej odpravi v podzemlje, ko mu čarovnica Kirka naroči, naj dušo vidca Teiresia povpraša o svoji bližnji in daljni prihodnosti (*Odiseja*, 10. spev, 562. verz: »Mislite, kajpa, da gremo domov, v deželo očetno: / toda na drugo je pot upotila Kirka nas častna, / k Hadesa dvorom temnim in Persefone grozne gospoje, / prosit preroške napovedi dušo Teiresia vidca.«).

V pentalogiji fantazijskih romanov pa se polbogovi odpravijo v podzemlje več kot enkrat. Tako se že v prvem delu pokaže vloga Hada, ko ga obiščejo v njegovi črni palači. Pomemben člen zgodbe pa je, ker je on sam želel ukrasti Zevsovo strelo, ampak bogovom ni dovoljeno krasti eden drugemu, zato je prosil Luka, Hermesovega sina (strelo je želel ukrasti, ker je sovražil Zevsa od trenutka, ko ga je vrgel iz Olimpa, in zato se mu je želel maščevati). Luke pa strele ni z lastnimi rokami prinesel v podzemlje, temveč je izkoristil Percyja in njegove prijatelje. Strelo je tako dobil v svoje roke Had, a še preden je uspel napasti Olimp, mu je to preprečila njegova žena Perzefona in pomagala Percyju ter njegovim prijateljem rešiti njegovo mamo in srečno odpotovati domov.

Had prav tako močno vpliva na potek zgodbe, ko v vojni med bogovi in titani razglasi, da se je odločil, na kateri strani se bo boril, in tako pristopil k ostalim olimpijskim bogovom skupaj z svojo ženo, njeno materjo Demetro in svojim sinom, polbogom Nicom (*Percy Jackson in Olimpijci, Poslednji Olimpijec*, 18. poglavje, str. 310: Nebo je postalo temno in hladno. Sence so se zgostile. Zazvenel je oster bojni rog, in ko so se mrtvi vojaki s puškami, meči in kopji poravnali v bojne vrste, je po Peti aveniji pridrvela ogromna kočija. Ustavila se je poleg Nica. Konji so bili žive sence, oblikovani iz teme. Kočija je bila obložena z obsidianom in zlatom, okrašena s prizori bolečih smrti. Vajeti je v rokah držal sam Had, gospodar smrti, za njim pa sta sedeli Demetra in Perzefona. ... *Percy Jackson in Olimpijci, Poslednji Olimpijec*, 18. poglavje, str. 311: Had je izvlekel svoj meč, dvostransko stigijsko rezilo s srebrno gravuro. »Zdaj pa se spopadi z mano! Saj bo danes Hadova hiša tista, ki jo bodo imenovali rešiteljico Olimpa.).

6.2.2 Kirka

Po mitološkem izročilu naj bi bila Kirka hči Heliosa (boga Sonca) ter nimfe Perseis (hčerke Okeana). Bila naj bi zelo močna in je živela na otoku Aiaio, o čemer pišeta tako Riordan kot tudi Homer (*Odiseja*, 10. spev, 135. verz: Zdaj smo dospeli na otok Aiaio. Na njem je živela / Kirka, boginja močna, lepolasa, z jezikom človeškim, / sestra se rodna je štela zloglasnega kralja Aieta. / Oče obema je Helios bil, ki sveti zemljanom, / mati bila jima Persa, rojenka Okeana očeta.).

Zmožna naj bi bila vseh mogočih čarovnij, kar se vidi tudi v *Odiseji*, ko začara Odisejeve tovariše in jih spremeni v svinje. Edini, ki se uspe rešiti, pa je Eurilohos (*Odiseja*, spev 10, verz 251: »Šli smo, kakor si velel, po hosti, presvetli Odisej, / v gozdni dolini našli prelepo smo zidano hišo, / vso iz rezanih kamnov, stoječo na holmu razglednem. / Notri pa ženska je pela, snujoč veliko tkanino, / žena že ali boginja: le-tu zaklicali so dečki. / Tkalja takoj prihiti pa vrata odpahne sijajna, / vstopijo vsi na vabilo, a nikdo ne sluti zasede, / jaz le malce postanem, ker vohal sem neko zvijačo. / Zginili vsi so na mah, živ duh se ni več pokazal, / dasi sem dolgo še čakal, prežeč v skritem zakotju.«).

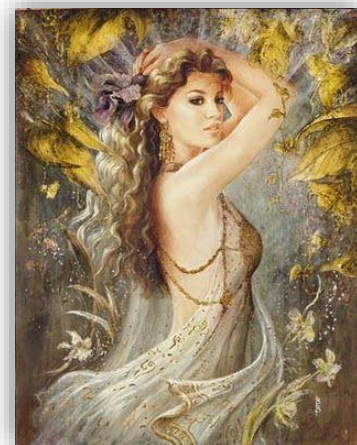

Slika 14: Kirka

6.2.3 Kalipso

Kalipso je bila nimfa, ki je imela velik vpliv tako na junaški ep kot tudi na fantazijski roman. Bila je hči titana Atlasa in je živela na otoku Ogigija.

Približno na vsake tisoč let pa na njen otok bogovi pošljejo junaka, ki potrebuje njeno pomoč. Takšna je njena kazen, ker je v prvi vojni med bogovi in titani stala ob strani svojemu očetu Atlasu. Vendar poskrbijo tudi, da Kalipso ne zmore ostati objektivna in med njo in junakom se razvije ljubezen (*Percy Jackson in Olimpijci, Bitka v labirintu*, 12. poglavje, str. 223: Kalipso se je dvignila in me prijela za roko. Njen dotik mi je pognal topel tok po telesu. »Prosil si me, naj ti povem za svoje prekletstvo Percy. Nisem ti hotela povedati. Resnica je taka, da mi bogovi od časa do časa pošljejo družbo. Vsakih tisoč let ali kaj takega dovolijo, da na moj breg naplavi junaka, nekoga, ki potrebuje mojo pomoč. Poskrbim zanj in se spoprijateljim z njim, a to nikoli ni naključno. Sojenice vedno poskrbijo, da je to nekdo, ki se mu ne morem upreti in se zaljubim vanj.«).

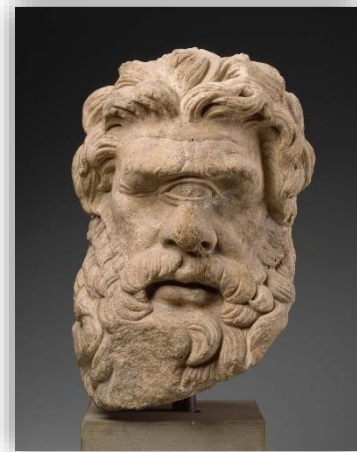
Slika 15: Kalipso

Ko junaka izpusti iz svojega otoka, ga pripravi na dolgo pot, odpošlje ga pa zmeraj na lesenem splavu (*Odiseja*, 5. spev, 262. verz: Tekel četrti je dan, ko delo bilo je končano. / Petega dne odpusti z otoka ga božja Kalipso, / prej pa okoplje ga še in obleče v odetel vonjavo. / Črnega vina mu meh na splav prinese boginja, / drugo mešino z vodo, a v torbi še raznega brašna: / celo zalogo vabljivih jedi nagrmadi na krovu.).

6.2.4 Kiklopi

Mitološka bitja, znana po svoji višini in enem očetu, se pojavijo tako v epu *Odiseja* kot tudi v skoraj vsakem delu serije *Percy Jackson*.

Avtor najpomembnejših svetovnih epov jih v svojem delu opiše kot nevzgojene in nezmožne organizacije (*Odiseja*, 9. spev, 106. verz: Prišli smo v kraje Kiklopov, ošabnih divjakov brez prava; / ti v oholosti svoji prepuščajo delo nesmrtnim, / nikdar sami ne ganejo rok za posev in oranje; / vse uspeva pri njih brez pluga in sevnice, samo, / ječmen, pšenica in trs, obložen z grozdnatim bremenom, / jagod debelih mu rast Kronionov dež pospešuje. / Javnih zborišč ne poznajo, nikakih postav ne zakonov, / bivajo zase sami, po gora visokih vrhovih, / v skalnih votlinah in jamah, in sleherni sodi in vlada / svojo ženo in otroke, za drugega drug se ne meni.).

Slika 16: Kiklop

Menimo, da so v *Odiseji* kiklopi v večini predstavljeni kot slaba bitja, medtem ko so v moderni seriji romanov predvsem dobri in ustrezljivi ter radi pomagajo, hkrati pa so tudi dobri kovači (*Percy Jackson in Olimpijci, Poslednji Olimpijec*, 19. poglavje, str. 325: Vsi kiklopi so v rokah držali dolge črne železne verige – dovolj močne, da bi z njimi zasidral bojno ladjo – ki so imele na koncu mačka. Zavrteli so jih naokoli, kot bi bile laso, in začeli Tifona loviti v past, bitju so okoli nog in rok metali vrvi, izkoriščali so plimo, da so krožili vseokrog njega in ga počasi zapletali. Tifon se je stresal in rjovel, vlekel je verige in nekatere kiklope potegnil iz njihovih jezdnih živali, a je bilo verig preveč. Že sama teža bataljona kiklopov je otežila Tifona.).

7 REZULTATI IN RAZPRAVA

7.1 Hipoteza 1 – mitološko ozadje Odiseje je bolj podobno zgodovinskim zapisom o grški mitologiji

Brez dvoma lahko hipotezo 1 potrdimo, saj je, kot smo predvidevali, prišlo do odstopanj med mitološkim ozadjem *Odiseje* in serije romanov *Percy Jackson*. Ko njuno mitološko ozadje primerjamo z zgodovinskimi zapisi, pa lahko ugotovimo, da se jim je Homer zelo približal, če ne skoraj identično opisal bogove in njihovo vlogo, podobno pa tudi Rick Riordan. Največje razlika med mitološkim ozadjem del pa se vidi, ko primerjamo avtorjevo predstavo o kiklopih. V antični Grčiji so kiklopi veljali za grozljiva, neukrotljiva bitja, kot jih je opisal Homer, v sodobnem delu *Percy Jackson* pa jih avtor bralcu približa, saj je eden izmed kiklopov tudi Percyjev polbrat Tyson.

7.2 Hipoteza 2 – deli imata veliko skupnih točk na področju mitologije

Tudi svojo drugo hipotezo lahko potrdimo, saj sta si mitološki ozadji obeh del neverjetno podobni in imata ogromno skupnih lastnosti, kar se vidi v opisih in podobah skoraj vseh bogov, razen Pozejdona. V delu *Odiseje* je Pozejdon večinoma predstavljen kot zelo neprivoščljiv in zloben bog, saj Odiseju ne pusti srečno odpotovati domov. Podoba boga morja pa je nekaj čisto drugega v *Percyju Jacksonu*, saj je eden izmed glavnih bogov ter oče glavnega literarnega junaka.

IZBOLJŠAVE

Danes vidimo, da bi raziskovalno nalogo lahko izboljšali in nadgradili tako, da bi s serijo sodobnih del Ricka Riordana primerjali ne samo z **Odisejo**, temveč tudi s Homerjevim drugim epom *Iliado*, saj na to delo prav tako močno vpliva politeistično verovanje v antične bogove.

Menimo tudi, da bi lahko primerjali ne samo mitološko ozadje obeh del, temveč tudi avtorjev slog pisanja in vpliv zunanjih dejavnikov na njegovo videnje mitoloških bitij.

ZAKLJUČEK

Ob primerjavi obeh epskih del lahko opazimo, da v njih nastopajo podobni bogovi, ki imajo skoraj enako vlogo, podobo, moralo, položaj in vpliv. Enako velja tudi za ostala mitološka bitja, kot sta nimfa Kalipso in čarovnica Kirka.

Oba avtorja pa po drugi strani tudi spreminjata vpliv bogov glede na njihovo vlogo v epskem delu, hkrati pa s tem tudi vplivata na bralčevo videnje in predstavo božanstev. Menimo, da Homer objektivneje predstavi mitološka bitja v svojem delu kot Rick Riordan, ki po potrebi bralcu nek literarni lik približa s komičnostjo in z drugačnimi lastnostmi, kot jih opisujejo zgodovinski viri. Mislimo pa tudi, da se prav zaradi te komične predstave, ki olajša branje literarnega dela, več mladih bralcev raje odloči za katero koli knjigo iz sodobne zbirke kot pa za klasično Homerjevo delo.

Branje bogati naš besedni zaklad, zato menimo, da bi se morali mladi tudi kdaj pa kdaj odločiti in namesto knjige, ki je napisana z namenom, da se bralec smeji komični vsebini, prebrati kakšno klasično delo, kot na primer delo antičnega pesnika Homerja.

DRUŽBENA ODGOVORNOST

Menimo, da naša raziskovalna naloga lahko vpliva na današnjo mladino in ji raširi razgledanost tako na področju zgodovine kot tudi religije. Mislimo tudi, da se bodo tudi vrstniki, potem ko to raziskovalno nalogo preberejo, morda zamislili in res prebrali kakšno klasično delo, namesto da igrajo računalniške igre in preživljajo čas na telefonu.

Morda se je od nas pričakovalo, da bomo zaradi duha nacionalnosti izbrala kakšno slovensko delo za primerjavo, a smo se raje odločili za eno izmed Homerjevih del, saj menimo, da sta antična Grčija in njen jezik ter kultura močno vplivali na razvoj današnjih evropskih jezikov in kulture ter da je antika eno izmed najpomembnejših obdobjih zgodovine človeka.

VIRI

- HOMER, *Odiseja*. Ljubljana: ZSK, Založba Mihelač, 1991. Zbirka Svetovni klasiki ; 8. 28204288
- RIORDAN, R., *Percy Jackson in Olimpijci: Tat strele*. Jezero: Morfemplus, 2012.
- RIORDAN, R., *Percy Jackson in Olimpijci: Morje pošasti*. Jezero: Morfemplus, 2013.
- RIORDAN, R., *Percy Jackson in Olimpijci: Prekletstvo titanov*. Jezero: Morfemplus, 2014.
- RIORDAN, R., *Percy Jackson in Olimpijci: Bitka v labirintu*. Jezero: Morfemplus, 2015.
- RIORDAN, R., *Percy Jackson in Olimpijci: Poslednji Olimpijec*. Jezero: Morfemplus, 2016.
- OTTO, W.F., *Bogovi Grčije: Podoba božanskega v zrcalu grškega duha*. Ljubljana: Nova revija, 1998.
- CEDILNIK, A., *ZGODOVINA 1: prazgodovina in stari vek: učbenik za zgodovino v 1. letniku gimnazij*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2018.
- LAH, K., *UMETNOST besede: berilo 1: učbenik za slovenščino – književnost v 1. letniku gimnazij in štiriletnih strokovnih šol*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2010.
- YERPO, T. (online). (Wikipedia): Wikipedia. (citirano 28. 12. 2019). Dostopno na naslovu:

https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Rick_Riordan&action=info

- BRDNIK, S. (online). (sc. – Celje): Stari bogovi in mitologija. (citirano 15. 1. 2020). Dostopno na naslovu:

http://web.sc-celje.si/tomi/seminarske2007/mitologija/grski_bogovi.html